

Utkast til felles sak om Bane NORs konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanestrekningen Lier–Kongsberg

Dato: 24.11.2020

Hensikt med saken

Behandle forslag til felles uttalelse til Bane NOR Eiendoms høringsutkast til konkretisering av mobilitet- og parkeringsstrategi for jernbanestrekningen Lier – Kongsberg.

Bakgrunn

Bane NOR Eiendom jobber med å konkretisere den nasjonale parkeringsstrategien for jernbanen som ble vedtatt i 2017 med nullvekstmålet som viktigste overordnede føring.

Våren og høsten 2020 har de jobbet med konkretisering på strekningen Lier – Kongsberg. Det har vært en prosess med digitale møter mellom Bane NOR Eiendom og de enkelte kommunene og fylkeskommunen. Bane Nor Eiendom har nå sendt [rapporten](#) på høring og bakgrunnsdokumentet kan leses [her](#). Følgebrev datert 24.11. følger [her](#). Her presiseres det at dokumentet i hovedsak vil være styrende for interne ressurser i Bane NOR og peke ut retning for hvordan Bane NOR skal se innfartsparkering og mobilitet i sammenheng. I tillegg vil Bane NOR med høringsrundene forankre konkretiseringen lokalt, slik at man kan sikre et godt samarbeid med lokale myndigheter og andre aktører. Momenter det ønskes tilbakemelding på er følgende:

- Faktuelle opplysninger som gir forutsetninger for analysene og beskrivelse av stasjonene
- Tilbakemeldinger på konkrete tiltak som foreslås
- Tilbakemeldinger på pågående arbeid i regionen som kan være relevant for parkering og mobilitet ved stasjonene

Med dette som utgangspunkt vedtok ATM-utvalget (politisk styringsgruppe i Buskerudbysamarbeidet) den 27.11. følgende:

«Forslag til felles høringsuttalelse fra Buskerudbysamarbeidet til Bane Nor Eiendoms rapport om konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanen Lier–Kongsberg anbefales og oversendes for behandling i kommuner og Viken fylkeskommune.»

Det legges opp til at kommuner og Viken fylkeskommune behandler felles forslag til høringsuttalelse i første møte etter nyttår. En felles høringsuttalelse oversendes til Bane NOR snarlig etter dette, senest i løpet av februar.

Forslag til innspill fra Buskerudbyen

Bane NOR har etter Buskerudbysamarbeidets vurdering utarbeidet en faglig god rapport som bidrar med nyttig kunnskapsgrunnlag for videreutvikling av jernbanestasjonene som knutepunkt i Buskerudbyen. Rapporten synliggjør på en god måte sammenhengen mellom arealutvikling og transportsystem samt utfordringer og muligheter for miljøvennlig og effektiv mobilitet.

Anbefalingene i høringsutkastet «Konkretisering av mobilitets- og parkeringsstrategien» datert 29.10.2020 fra Bane NOR er i stor grad sammenfallende med Buskerudbyens mål for utvikling av arealbruk og transportsystem, og utredningen legger Buskerudbysamarbeidets areal- og transportplan med knutepunktsbasert utvikling til grunn.

Et viktig hovedmål i Buskerudbyens samarbeidsavtale er å utvikle et klimavennlig utbyggingsmønster og transportsystem. I tillegg er det en overordnet målsetting om mer effektiv transport for alle brukere. Buskerudbyen har i gjeldende avtale med Samferdselsdepartementet om belønningsmidler forpliktet seg til å arbeide for at veksten i persontransporten skal skje gjennom gange, sykkel og kollektivtransport. Det skal være nullvekst i personbiltrafikken.

Bane NOR peker i rapporten på at for å nå målene om nullvekst i personbiltrafikken i byområdene er det viktig å tilrettelegge for endrede reisevaner med gange, sykkel og kollektivtrafikk. Bane NOR vil derfor tilrettelegge for attraktive knutepunkt ved stasjonene, slik at tog kan bli konkurransedyktig og attraktivt reisemiddel. For å få til det må hele reisekjeden ivaretas, også reisene til og fra stasjonen. For områder med dårlig flatedekning med kollektivtransport er bil det eneste alternativet for mange for å komme seg til stasjonen. Derfor skal Bane NOR tilrettelegge for en tilfredsstillende parkeringskapasitet for de som har behov for å kjøre til stasjonen. Samtidig er tilbudet innen mobilitet i kraftig endring, og Bane NOR ønsker å tilrettelegge for at ny mobilitet kan gjøres som en del av reisekjeden.

Buskerudbysamarbeidet støtter overordnede vurderingene, men har noen innspill til rapporten og hvordan arbeidet med utvikling av stasjonsområdene bør følges opp videre:

Buskerudbyen ønsker å ha en aktiv rolle i videre samarbeid med staten om utvikling av mobilitetspunkt

Rapportens anbefaling om å utvikle mobilitetspunkt og tilrettelegge for mikromobilitet i flere av jernbanestasjonene støttes. Rapporten peker på Drammen og Kongsberg stasjoner som særlig aktuelle steder å utvikle mobilitetspunkt slik dette er definert i rapporten. Dette støttes, men Buskerudbysamarbeidet ønsker også å se på muligheten for å utvikle mobilitetspunkter på andre aktuelle stasjoner i Buskerudbyen.

Ekspertutvalgets rapport «Teknologi for bærekraftig bevegelsesfrihet og mobilitet» (2019) peker på nye muligheter når det gjelder sømløs mobilitet; blant annet elektrifisering, automatisering / autonomi, intelligente transportsystemer og nye forretningsmodeller med delingsmobilitet. Ny teknologi og smart mobilitet er et hovedsatsingsområde i Buskerudbysamarbeidet, og det finnes bred kompetanse blant partnerne i samarbeidet innenfor dette området. Det vurderes derfor som viktig at Buskerudbysamarbeidet involveres aktivt i videre arbeid med utvikling av stasjonsområdene som viktige mobilitetspunkt.

Det kan trekkes frem at Viken fylkeskommune har spesielt sterk satsing på dette fagområdet, og at Kongsberg har bred og verdensledende teknologikompetanse. Det er et veletablert samarbeid mellom utdanningsinstitusjoner, næringsliv og det offentlige. Testarena Kongsberg er et etablert samarbeid mellom lokale, regionale og nasjonale myndigheter, teknologiindustri og akademia som står sentralt i uttesting av ny teknologi for autonome kjøretøy. Når det i Nasjonal transportplan (NTP) legges vekt på teknologiutvikling og nye løsninger for bærekraftig bevegelsesfrihet og mobilitet, gir det godt grunnlag for Buskerudbyen til å bidra til utvikling.

Buskerudbyen har i tillegg til å støtte utprøving av autonome kjøretøy på Kongsberg også bidratt til oppstart av elektrifisering av bussparken i Drammensområdet og vært pådriver for å finne løsninger for et sømløst og helhetlig mobilitetstilbud. Dette er prosjekter Buskerudbyen ønsker å videreføre og styrke innsatsen for.

Behov for kunnskapsinnhenting støttes

En del av tiltakene som foreslås i rapporten innebærer mer kunnskapsinnhenting. Det anbefales flere steder nummerplaterregistreringer for å få et oppdatert bilde av hvor folk kjører fra og for å følge opp tiltak. Dette vil gi en viktig pekepinn på hvilken rolle innfartsparkeringen spiller og viser steder med potensiale for å bytte fra bil til kollektiv, sykkel og gange. En viktig del av Bane NORs parkeringsstrategi er nettopp det å sikre parkeringsplasser til togreisende. Prinsippet om parkering basert på faktisk bruk bør også undersøkes for å hindre at de reisende velger bil til stasjonen når det ikke er strengt nødvendig.

Buskerudbysamarbeidet ønsker å delta aktivt i utforming og gjennomføring av en slik kunnskapsinnhenting på jernbanestasjonene i Buskerudbyen som grunnlag for å utforme et godt mobilitetstilbud.

Buskerudbysamarbeidet ser for øvrig behov for å vurdere nærmere:

- Konsekvensene av å fjerne pendlerparkering ved Drammen stasjon
- Betydningen av framtidig tilbud basert på Rutemodell R2027 i gjeldende Nasjonal transportplan for utvikling av stasjonsområdene.
- Utforming av helhetlige kollektivløsninger både med tanke på billettsoner, sømløs billettering og korrespondanse mellom buss og tog
- Betydningen av endrede premisser som el-sykler og nye type sykler gir og hvordan det kan legges bedre til rette for vintersykling
- Betydningen av ulik bruk av prismekanismer knyttet til innfartsparkering som har betydning for konkurranseflaten mellom bil og kollektivtransport
- Hvordan løsninger som velges kan ivareta kravene til universell utforming

Rådmennenes felles vurdering

Bane NOR har utarbeidet et faglig godt kunnskapsgrunnlag for mobilitets- og parkeringsstrategien på jernbanestrekningen Lier–Kongsberg. Dette vil være et nyttig grunnlag for videreutvikling av stasjonsområder som knutepunkt i tråd med areal- og transportplanen for Buskerudbyen. En videre satsing på togtilbudet med to tog i timen i hver retning er viktig for utvikling av bærekraftig og effektiv mobilitet i Buskerudbyen. Det vurderes derfor som viktig at kommunene og fylkeskommunen slutter seg til de faglige vurderingene i denne utredningen.

Rådmannens/kommunedirektørens anbefaling

Buskerudbysamarbeidet jobber aktivt videre for å løse felles utfordringer og nå felles mål gjennom samordnet virkemiddelbruk og forpliktende arealpolitikk.

Forslag til felles høringsuttalelse vedtas.

Vedlegg:

1. Følgelbrev til høringsutkast til konkretisering av mobilitet- og parkeringsstrategi for jernbanestrekningen Lier – Kongsberg, datert 20.11.2020 fra Bane NOR
2. Høringsutkast til konkretisering av mobilitet- og parkeringsstrategi for jernbanestrekningen Lier – Kongsberg, datert 29.10.2020 fra Bane NOR
3. Bakgrunnsdokument til høringsutkast for konkretisering av mobilitet- og parkeringsstrategi for jernbanestrekningen Lier – Kongsberg, datert 29.10.2020 fra Bane NOR